

کلی‌گویی‌های گمراه‌کننده بمنظور رسمی‌سازی برنامه تروریسم دولتی تلاش بمنظور تطهیر "طالب"‌ها و سفید‌نمایی عملکردهای آنها ایدئولوژی "طالب" برچه بنیادی استوار می‌باشد؟

تبدیل افغانستان بمتابۀ مرکز فرماندهی رویدادهای تروریستی
رژیم سرکوبگر در داخل کشورهای تروریسم در منطقه
چگونگی وضعیت در کشور عزیز ما افغانستان
تعامل تاکتیکی کشورهای همجوار

تروریسم از لحاظ لغوی بمعنای هراس افگنی و ایجاد وحشت تعریف گردیده است. این واژه که ریشه فرانسوی دارد، نخستین مرتبه بمنظور توصیف حاکمیت ژاکوبین‌ها در امتداد انقلاب فرانسه بکار رفت که بموجب آن هزاران تن در جریان مجازات‌های بیرحمانه بخاک و خون کشیده شده و ترس و وحشت گسترده ایرا بر شهروندان فرانسوی مستولی نمود. در امتداد چندین دهه پسین و بویژه پس از حملات ۱۱ سپتامبر، تروریسم توجه جدی جامعه جهانی را بخود اختصاص داده و هر روز شاهد بحث‌ها، پژوهش‌ها و مقالات علمی در این زمینه می‌باشیم، اما در این میان، متأسفانه "تروریسم دولتی" بمتابۀ یکی از جنبه‌های تروریسم کمتر مورد توجه بوده و با وجود استعمال گسترده آن، در ادبیات سیاسی و حقوقی، همچنان مبهم و فاقد تعریف روشن و پذیرفته شده باقی مانده است. در نیشته حاضر، تلاش بعمل آمده تا ضمن تعریف تروریسم بمفهوم وسیع کلمه، تروریسم دولتی در چارچوب حقوقی موجود، دیدگاه‌ها و نظریات اندیشمندان برجسته حوزه تروریسم و انتقادهای مطروحه نسبت بآن را مورد بررسی قرار دهیم. تروریسم دولتی بمتابۀ دولت حامی تروریسم، دولت پشتیبان تروریسم و تروریسم بین‌الملل تعریف گردیده است. تروریسم پدیده جدیدی نیست. تاریخ مشحون از اقدامات تروریستی است که حیات بی‌گناهان بسیاری را سلب یا تهدید کرده، افراد بشر را از حقوق و آزادیهای خود شهروندان کشور محروم نموده، روابط و مناسبات دوستانه میان دولت‌ها را مورد خطر قرار داده و در عین زمان، تمامیت ارضی و امنیت دولت‌ها در گوشه و کنار جهان ما را بمخاطره افکنده است.

اکنون بیش از هر زمان دیگر، این واقعیت عملی باثبات رسیده است که با ختم زمستان و آغاز فصل بهار، درگیری‌های مسلحانه در اراضی متعلق بکشور عزیز ما مجددن آغاز گردیده و در ماه‌های داغ تابستان، بستر درگیری‌های یادشده بیش از هر زمان دیگر تشدید گردیده و در بخش‌هایی از کشور گسترش می‌نماید. در مقطع زمانی یادشده، گروه‌های شورشی که در کوه‌ها مخفی گردیده بودند، بدرها و همواری‌های کشور وارد شده و به طرح و اجرای عملی برنامه‌های تدوین شده‌شان مبادرت می‌ورزند. بنابراین، طرح‌های "طالب"‌ها و حامیان آنها و همچنان خط و نشان کشیدن‌های سایر مخالفان موجود نیز بمنظور جلوگیری از خرابکاری‌های طرف مقابل و بویژه از آخرین روزهای زمستان سال پارادینسو، بر بنیاد فرمان رهبری نظامی "طالب"‌ها در مورد محاصره پنجشیر از قوه بفاعل مبدل گردیده که مطابق آن، تنها مقام‌های رهبری و رده‌های بالایی و مسؤل، حق عبور از مرز این ولایت را دارند. در کنار کاروان‌ها و ارسال کمک‌ها و معاونت‌های بشردوستانه که بکشور ما ارسال می‌گردد، کمک‌های کشور ترکیه بیش از هر زمان دیگر وسعت حاصل نموده و محموله‌های بزرگ کمکی آنکشور بآفغانستان فرستاده میشود. اما نباید فراموش نمود که وضعیت کنونی کشور بدلیل موجودیت مشکلات و معضلات حاد بشردوستانه، بیش از هر زمان دیگر وخیم تر گردیده و حتا مناطق و محلات پینتون نشین که قبلاً بمتابۀ حامیان حاکمیت "طالب"‌ها پنداشته می‌شدند، بگونه‌های آشکار و نهانی نا رضایتی‌شان را در قبال وضعیت اینجینینی در کشور ابراز نموده‌اند. با وجود آنکه عده‌ای از مخالفان "طالب"‌ها در میدان‌های کارزار برخی از مواضع‌شان را از دست می‌دهند، اما جنگ و نبرد را در قالب حملات انفرادی بر نیروها

وجنگجویان "طالب"ها متمرکزی نمایند کاز جمله میتوان از انفجار وسایل نقلیه، بآتش کشیدن انبار سلاح و مهمات حربی، ترور برخی از نماینده های جنبش، انفجار بزرگ در بازارک ولایت پنجشیرو بعدها هم موجی از جستجو و سرکوب های گسترده در سراسر کشور رانام برد.

نباید فراموش خاطرما شود که بتاريخ ۲۰ ماه اسد سال ۱۳۸۲، ناتو فرماندهی نیروهای حافظ صلح درکشورمارا بر عهده گرفته ونخستین عملیات وسیع وبزرگ خود درتاریخ ۵۴ ساله اش درخارج ازقلمرواروپا را رقم زد. عملکرد های نیروهای بین المللی کمک بامنیت (ایساف) یک مأموریت نظامی چند ملیتی درکشورما از سال ۱۳۸۰-۱۳۹۳ عنوان گردید. آنها بربنیاد قطعنامهٔ نمبر ۱۳۸۶ شورای امنیت سازمان ملل و توافقنامهٔ بن تاسیس و پس از تهاجم ایالات متحده بکشورما، به دولت دایمی افغانستان صحه گذاشت.

چنین خاطرنشان می گردد که هدف نخستین واولیهٔ "ایساف"، آموزش نیروها وقوت های امنیت ملی کشورما وکمک بافغانستان در امربازسازی نهادهای کلیدی دولتی بوده وهمچنان بتدریج دردرگیری های مسلحانه علیه "طالب"هانیز مشارکت ورزیدند. نخستین مأموریت "ایساف"این بود تا کابل و نواحی اطراف آنرا ازوجود نیروهای مسلح مخالف پاک نموده وزمینهٔ شکل گیری یک دورهٔ انتقالی درکشور برهبری حامد کرزی را فراهم ومهیا نماید.

درامتدا سال ۱۳۸۲ بدرخواست سازمان ملل ودولت افغانستان، ناتو فرماندهی این مأموریت را عهده دارشد. اندکی پس ازآن شورای امنیت سازمان ملل، مأموریت "ایساف" را بمنظورتأمین وحفظ امنیت فراترازمناطق کابل گسترش داد. "ایساف"بتدریج عملیات موردنظر را درامتداد چهارمرحله انجام داده والی سال ۱۳۸۵ مسؤلیت کل کشور را بر عهده داشت.

اما نباید فراموش نمود کانجام جنایات جنگی آنهم بگونهٔ گسترده، وارد نمودن آسیب ها وزیان های جبران ناپذیربه اقتصاد کشورما، ویرانی زیرساخت ها، تخریب محیط زیست، تأخیر درروند صلح درکشور، فسادناشی از موجودیت ساختارهای وابسته به ناتو، سرازیر نمودن مقادیرهنگفت سلاح و مهمات جنگی وتاثیرمنفی حضورناتو درکشورما مربوط به جنایات گستردهٔ جنگی است که سبب کشته و مجروح گردیدن شهروندان غیرنظامی و آسیب رساندن به اقتصاد ملی و... گردید.

قابل یاددهانی پنداشته می شود که درجناح غیرپبنتون نیزدرگیری های قومی درحال شکل گیری می باشد. دربخشی از ولایت ها، عمدتن درکارکاردندان و پرسونل نظامی و ملکی غیرپبنتون تغییرات وتبدلاتی صورت گرفته وبویژه برخی از شهروندان تاجیک و ازبیک کشوراز پست ها ومقام های مهم ودرخوراهمیت مدیریتی حذف شده وبکناری گذاشته شدند. مقام های مسؤل بویژه در وزارت اطلاعات و فرهنگ "طالب"ها اظهارنمودند که تفتیش ها و بررسی های یادشده، عمدتن بمنظور مبارزه با جنایات صورت گرفته وبیش از پیش عملی خواهد گردید. بصراحت می توان اظهارنمود که خانوارهایی ازشهروندان شیعهٔ هزارهٔ وعده ایی از شهروندان تاجیک کشورکه از ولایت های کاپیسا، پنجشیر وپروان مهاجرشده اند، نیزمورد تهاجم قرار داده می شوند.

در جریان جستجوها، بررسی ها وتلاشی هاتوسط "طالب"ها، مقادیربیشماری ازوسایل وتجهیزات حربی و محاروبی از قبیل راکت اندازها وماشیندارها وحتا وسایل نقلیهٔ "هاموی" نیزبذست آنها افتاد. اما این واقعیت مسلم را نباید از نظردور نگهداشت که بخش قابل توجهی از جامعهٔ افغانی وحتا شرکای سنتی آنها در قدرت، بنابراین دلالی از موجودیت فقرگسترده ووضعیته ناهنجاربویژه درولایت های جنوبی وشرقی کشور، چشمان شان را می بندند.

بخاطرما باشد که بویژه در شرایط و وضعیت حاضر، گروه حقانی بیش ازهر زمان دیگری، ساحة اثرگذاری شان را گسترش و وسعت بخشیده اند، چه، تعدادی از افراد دسته بندی یادشده در بخش های مهم نظامی به پست ها ومقام های کلیدی گماشته شده اند. اما نباید فراموش نمود کاصل بقای "طالب"ها در گام نخست به مشروعیت داخلی و در گام بعدی به شناسایی بین المللی بستگی دارد.

در شرایط ووضعیته کنونی، درواقعیت امر، چرخ زندگی و تداوم حیات شهروندان کشور عزیزما تنها و صرف توسط کمک های بشردوستانه ومعاونت های کشورها وسازمان های خیریهٔ بین المللی به تحرک واداشته شده ودرصورت خشکیدن منابع یادشده، حیات و اصل موجودیت شهروندان کشور بمخاطره مواجه خواهد گردید. در کنار اینهمه، قاچاق موادمخدر، قاچاق سلاح آنهم به پیمانته وسیع و زد وبندهایی درعرصه ها وبخش های مختلف کشورنیز بیداد می کند.

اما دراین مقطع، پرسش هایی باتمام اهمیت آن مطرح می گردد کآیا جنگ درداخل کشور عزیزما بمثابهٔ عارضه ایی پنداشته می شود و یا سرشت اصلی جامعهٔ افغانی و یا آیا ترس و طمع را می توان بصفت ریشه های جنگ معرفی

نمود؟

بایست خاطر نشان گردد که پاسخ های قناعت بخش به پرسش های فوق، ممکن بخشی از نیم رخ قضیه را واضح و میرهن نماید. اما بخاطر ما باشد که نحوه سیر حوادث و چگونگی تکوین تحولات، بویژه در امتداد دهه پسین در کشور عزیز ما افغانستان، عمل تفاوت های میان جهاد و جنگ متعارف را برای همگان واضح و روشن نمود. وضاحت در مورد یاد شده را بروشنی می توان در نحوه و چگونگی عملکردهای طرف های درگیر در منازعه کنونی کشور مشخص و آشکار نمود. شهروندان کشور عزیز ما اصلن در صدد سهمگیری در عملیات خرابکارانه نبوده و گسترش تروریسم و بسط و توسعه دهشت افگنی را مردود می شمارند، چه از این ناحیه آسیب های فراوانی دیده و مشکلات و معضلات گونه گونه و متفاوتی را تجربه نموده اند.

مقامات "طالب" ها نیز با صراحت اعلام نمودند ک اقدام بدرگیری های مسلحانه در خارج از محدوده کشور بویژه بدون موافقت رهبری "طالب" ها، جهاد نه، بلکه جنگ محسوب می گردد. موضعگیری اینچنینی رهبران "طالب" ها، بویژه پس از اتهامات وارده از جانب مقامات پاکستانی مبنی بر سهمگیری و نقش شهروندان افغان در انجام اقدامات تروریستی و حملات انتحاری در اراضی متعلق به پاکستان منتشر شده است. چه قبلن نیز شهباز شریف نخست وزیر پسین پاکستان، شهروندان کشور ما را در انجام اقدامات تروریستی، بمب گذاریها و عملیات انتحاری در اراضی و قلمرو متعلق به پاکستان مقصر پنداشت. نامبرده بصورت مستقیم و یا غیر مستقیمی به "طالب" ها اشاره ننموده و اما بگونه قابل فهمی انگشت انتقاد را بجانب آنها نشانه رفته و بگونه واضح بانهایی اشاره نمود کاز آن سوی "خط دیورند" وارد پاکستان شده بودند.

بر بنیاد گزارش های وسایل اطلاعات همگانی، در نتیجه حمله بمب گذاری ماه اسد سال روان در جریان گردهمایی ها میان حزب اسلامگرای "جماعت اسلامی" در منطقه باجور پاکستان در نزدیکی مرز پاکستان، کم از کم بتعداد ۵۴ تن هلاک گردیدند. اعضای شاخه پاکستانی گروه تروریستی "داعش"، مسؤلیت حمله یاد شده را بر عهده گرفتند. در مورد چگونگی عملکردها و انجام اقدامات تروریستی گروه اخیر الذکر بایست متذکر گردیده و یاد آور شد که در وضعیت کنونی رقیب اصلی و در عین حال بزرگترین تهدید نظامی در قبال "طالب" ها، "داعش خراسان" پنداشته میشود. اما بهیچوجه از موجودیت تفاوت هایی میان گروه های یاد شده نباید چشم پوشی بعمل آید. چه، اگر "طالب" ها پیرو شاخه محافظه کار حنفی متعلق بفرقه سنی در اسلام هستند، اما "داعش" متشکل از وهابی هایی میباشد که از تحمل آنچنانی که در قبال سایر جنبش ها و دستجات دیگر مذهبی لازم است، اصلن برخوردار نبوده و حتا احکام شرعی اسلام نیز، از جانب گروه های یاد شده بگونه های متفاوتی تفسیر می گردد.

در عین زمان، اهداف ستراتیژیک هر دو گروه از هم متفاوت می باشد. چه، "طالب" ها خواهان نظارت کامل بر سراسر افغانستان بوده و در حالی که "داعش" بمنظور ایجاد و پایه گذاری "خلافت جهانی" تلاش می ورزد. از جانب دیگر، اقدامات و حملات تروریستی در سرزمین و اراضی متعلق به پاکستان را در نوع خود، بمثابة " مبارزه مقدس" افغان ها محسوب می نمایند. این مسأله نیز قابل دقت و تأمل پنداشته می شود که در واکنش و پاسخ اینهمه، بویژه در قبال اظهارات و ابراز نظر های مقامات مسؤل اسلام آباد، رهبری "طالب" ها، اصل اهداف و ویژگی های جنگ و جهاد و تفاوت های موجود میان آنها را تفکیک و مشخص نموده و تأکید بعمل آوردند تا در زمینه یاد شده از مغالطه خودداری بعمل آید.

قابل یاد دهانی پنداشته می شود که "طالب" ها اما حملات انتحاری در شمال غرب پاکستان را محکوم و پاباز مانده های قربانیان حادثه یاد شده ضمن ابراز همدردی اظهار نمودند که بمب گذاری در جریان برگزاری کنگره حزب جمعیت العلمای پاکستان در آن کشور را محکوم می نمایند. بگزارش رسانه های محلی، در نتیجه این حادثه بتعداد ۴۴ تن از شهروندان پاکستانی کشته شده و بتعداد بیش از ۱۰۰ تن هم زخم برداشتند.

یکشنبه ۲۲ ماه اسد سال ۱۴۰۲ خورشیدی برابر با ۱۳ ماه اگست سال ۲۰۲۳ ترسایی